

Znanstveno istraživanje u sestrijskoj zajednici i komunikacija na engleskom jeziku

Scientific research in the nursing community and communication in English language

Višnja Vičić Hudorović

Glavna i odgovorna urednica Sestrinskoga glasnika - Nursing Journal
Editor-in-Chief of Nursing Journal

Received March 4th 2016;

Accepted March 4th 2016;

Ključne riječi: metode komunikacije • englesko govorno područje • prepoznatljivost

Key words: methods of communication • English-speaking domain • visibility

Kratki naslov: sestrijska zajednica i komunikacija na engleskom jeziku

Running head: nursing community and communication in English

Autor za korespondenciju/Corresponding author: Višnja Vičić Hudorović, mag. med. techn., PSE, Nursing School Vrapče, 10000 Zagreb, Bolnička cesta 32, Croatia • Tel: +385-1-34 83 662
Fax: +385-1-34 83 662 • E-mail: visnja.vicic-hudorovic@skole.hr

Danas je općeprihvaćena znanstvena činjenica da profesionalni znanstvenici u 21. stoljeću moraju imati dostatna znanja o metodama komunikacije na engleskom jeziku. Spomenuta činjenica ne predstavlja znatniji problem ako su znanstvenici rođeni u zemljama engleskoga govornog područja. Međutim, problem je znanstvenika čiji izvorni govorni jezik nije engleski što imaju znatnih problema u isticanju važnosti rezultata provedenih istraživanja. Ovo se posebice odnosi na uporabu znanstvene terminologije pri opisivanju dobivenih rezultata i objašnjavanje stupnja važnosti provedenih istraživanja.

Neodgovarajuća uporaba prijedloga i/ili siromašan i nezadovoljavajući izbor glagola može uništiti znanstvenu vrijednost rukopisa, što je uzročno povezano sa smanjenjem vjerojatnosti za mogućnost publiciranja rukopisa u međunarodnim, visokocitiranim znanstvenim časopisima. Posljedično, prepoznatljivost učinjenog istraživanja u međunarodnoj znanstvenoj zajednici nije značajna stupnja, a rezultati provedena istraživanja imaju ograničen utjecaj na daljnja istraživanja. U slučajevima neprihvatanja prijavljenog rukopisa za publiciranje to je loša vijest za znanstvenike, koja može uzrokovati smanjenje motivacije za daljnje publiciranje, ali je istodobno i loša vijest za znanost.

Radi prevladavanja jezičnih nesavršenstava potrebno je za publiciranje znanstvenih rezultata uključiti iznimno stručne jezikoslovce koji mogu premostiti jezičnu barijeru. Potreba za opisanom vrstom djelatnika posebice je vidljiva u znanstvenim granama kao što je sestrištvo i područja gospodarskih znanosti u kojima uporaba novih metoda može imati globalne posljedice.

U nastojanju da publiciraju znanstvene rukopise, velik broj znanstvenika koji nisu s engleskog govornog područja, prisiljeno je izdvojiti znatna financijska sredstva na privatne

usluge prevođenja. No, licencirani tj. standardni prevoditelji ne razumiju znanost, strukturu znanstvenih rukopisa ni znanstvenu terminologiju. Stoga se znanstvenici oslanjaju na usluge koje izvršavaju kolege čiji je izvorni govorni jezik engleski, a dulje vrijeme žive u zemljama drugog govornog područja. Za opisane znanstvenike često je u uporabi termin „dvojezični znanstvenik“.

U 2009. godini publiciran je rukopis u časopisu „The Journal of Specialised Translation“, u kojem je, a temeljem rezultata provedenih istraživanja, predloženo da sveučilišni odjeli u zemljama ne-engleskog govornog područja, u znanstvenim jedinicama počnu zapošljavati profesionalnog prevoditelja koji mora imati vidljivu znanstvenu pozadinu, kao što je danas opće prihvaćeno zapošljavanje statističara i stručnjaka za elektroničku tehnologiju. Alternativno, znanstveni sveučilišni odjeli mogu ponuditi atraktivna radna mjesta za dvojezične stručnjake ili istraživače koji dolaze s engleskog govornog područja, a određeni postotak propisanog radnog vremena mora im biti namijenjen za pomoć kolegama znanstvenicima u metodama i postupcima prevođenja, uređivanja i pisanja znanstvenih rukopisa kao i u sudjelovanju u drugim istraživačkim djelatnostima. Posebno je zanimljiva mogućnost angažiranja mladih znanstvenika koji sudjeluju u izradama znanstvenih projekata na sveučilišnim odjelima u zemljama u kojima njihov govorni jezik nije primarni.

Prema dosad objavljenim rezultatima istraživanja, koja su publicirana u visoko-citiranim međunarodnim znanstvenim časopisima, a čija je svrha opisivanje problematike znanstvenog publiciranja [2, 3, 4] u zemljama engleskog govornog područja, proizlazi kako je uloga prevoditelja na odjelima sveučilišta čija je svrha publiciranje nedovoljno cijenjena.

Prevođenje publiciranih istraživanja s engleskog jezika na bilo koji od drugih svjetskih jezika [mandarinski, španjolski, portugalski ili francuski] mogao bi znatno povećati broj citata časopisa, pojedinog članka te istodobno povećati vidljivost tzv. ne-engleske akademske zajednice. Nadalje, ukupna produktivnost u sestrinskoj znanosti u zemljama govornog područja navedena četiri jezika čini petinu istraživanja koja se godišnje publiciraju na globalnoj razini. Prevođenje publiciranih članaka u različitim jezicima trebalo bi omogućiti brže usvajanje novih znanja te veći stupanj prikupljanja znanstveno značajnih podataka koji podržavaju ili pobijaju publicirane hipoteze, te posljedično i povećanje razmjene znanja u biomedicinskim područjima, posebice u znanosti o sestrinstvu [5, 6, 7].

U skoroj budućnosti postoji nada za točnim definiranjem broja djelatnika, i njihovih potrebitih znanja, aktivno uključenih u uređivanje znanstvenih časopisa uradi obavljanja dvojezičnih prijevoda znanstvenih rukopisa. U ovom procesu postoji opasnost da se određeni broj znanstvenika opredijeli isključivo za opisanu vrstu rada uz zanemarivanje svoje istraživačko-znanstvene djelatnosti [8, 9, 10]. Opisana vrsta djelatnika posebno je važna za obavljanje svakodnevnih radnih zadataka u uredništvima časopisa koji publiciraju prijevode originalnih znanstvenih članaka te u časopisima koji publiciraju sažetke publiciranih članaka na španjolskom, francuskom ili nekom drugom jeziku. Neki časopisi publiciraju prijevode članaka koji su objavljeni u međunarodnim časopisima, a neki pak publiciraju članke na više svjetskih jezika [6, 11, 12]. Opisane činjenice upućuju na potrebu za djelatnicima koji imaju visok stupanj znanja znanstvenog pisanja na više jezika, a navedena činjenica dodatni je čimbenik za uvrštavanje djelatnika s opisanim znanjima u rad uredništva časopisa koji su s ne-engleskog govornog područja.

Nadalje, uredništva časopisa, u kojima znanstvenici s gore opisanim znanjima, imaju mogućnost „online“ publiciranja izvornih znanstvenih članaka [u izvornom jeziku i u prijevodu]. ; ponekad navedeno može biti ponuđeno kao opcija „pay-to“ publiciranja otvorenog modela pristupa (engl. *open-access*) [5, 13, 14]. Navedenom metodom istraživači bi samostalno mogli postaviti prijevode svojih izvornih rukopisa na web stranicama svojih znanstvenih institucija ili na znanstvenim društvenim mrežama [npr. Research Gate]. Uporabom gore opisane metode sveučilišta mogu razvijati besplatno dostupne „online“ arhive svojih najznačajnijih znanstvenih publikacija prevedene na ciljane strane jezike. Sveučilišta u malim akademskim zajednicama opisanom metodom mogu znatno povećati stupanj svoje međunarodne znanstvene prepoznatljivosti te stvarati nove akademske mreže i nove prostore za znanstvenu suradnju [2, 11, 14].

Znanost nikada nisu samo podaci [1, 14]. Jezik na kojem znanstveno komuniciramo utječe na naše samopouzdanje i našu sposobnost da prihvatimo nove znanstvene sadržaje, razvrstavamo nove činjenice prema stupnjevima njihove znanstvene značajnosti, prosuđujemo o vrijednostima novih ideja i važnosti njihovih autora [15]. U skoroj budućnosti znanstvenici će uporabom računala moći izraditi točne znanstvene prijevode, ali danas im je potrebna pomoć u publiciranju na jezicima koji im nisu materinski.

Literatura/References

- [1] Franco Aixelá J. The Study of Technical and Scientific Translation: An Examination of its Historical Development. *The Journal of Specialised Translation*. 2009; 1:1.
- [2] Cunningham Dale S. 1970 Interaction of Literary and Technical Translators." Rabassa, Gregory (ed.) (1971). *The World of Translation and its Teaching: A Seminar for Thinking Students*. New York: Pen American Center, 39-52.
- [3] Garcia Hidalgo, I. Dunham G. "An Experiment in English-Spanish Automated Translation of Medical Language Data." *Methods of Information in Medicine* 1981; 20:1, 38-46.
- [4] Vinay, JPI, Darbelnet (1958). *Stylistique Comparée du Français et de l'Anglais. Méthode de traduction [Compared stylistics of French and English. A translation method]* Paris: Didier.
- [5] Holmstrom, John Edwin (ed.) (1957). *Scientific and Technical Translating and other Aspects of the Language Problem*. Paris: Unesco.
- [6] Lathrop, H. B. (1933). *Translations from the Classics into English from Caxton to Chapman, 1477-1620*. Madison (Wisconsin): University of Wisconsin.
- [7] Robinson, H. W. (ed.) (1940). *The Bible in its Ancient and English Versions*. Oxford: Clarendon Press.
- [8] Schleiermacher, Friedrich Daniel Ernst (1813). *Über die verschiedenen Methoden des Übersetzens [On the different methods of translating]*. Madrid: Gredos. English versions: Lefevere, André (ed.) (1992). *Translation / History / Culture: A Sourcebook*. London: Routledge. Pages 141-165. Also in Schulte, Rainer & John Biguenet (eds.) (1992). *Theories of Translation: An Anthology of Essays from Dryden to Derrida*. Chicago: University of Chicago Press.
- [9] Steyaert, Chris & Maddy Janssens (1997). "Language and Translation in an International Business Context: Beyond an Instrumental Approach." *Target* 9:1, 131-154.
- [10] Tytler, Alexander Fraser (1791, 1813). (1978). *Essay on the Principles of Translation*. Amsterdam: John Benjamins.
- [11] Schulte, Rainer & John Biguenet (eds.) (1992). *Theories of Translation: An Anthology of Essays from Dryden to Derrida*. Chicago: University of Chicago Press, 71-82.
- [12] Delabastita, Dirk (1990). "Translation and the Mass Media." Bassnett - McGuire, Susan & André Lefevere (eds.) (1990). *Translation, History and Culture*. London: Pinter, 97-109.
- [13] Jumpelt, Rudolf Walter (1961). *Die Übersetzung naturwissenschaftlicher und technischer Literatur [Translating natural science and technical texts]*. Berlin: Langenscheidt. The epilogue: "On the objectivity of translation", 184-187, is translated into English in: Chesterman, Andrew (ed.) 1989. 'Readings on Translation Theory'. Helsinki: Oy Finn Lectura, 33-36.
- [14] Kalé H. "Technical Translating Services." *Babel* 1956;2: 66-68.
- [15] English translation by Juan C. Sager & M. J. Hamel (1995). *Comparative Stylistics of French and English*. Amsterdam: John Benjamins.